

EKOLOGICKÁ A EKOSOZOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA RASTLINNÝCH SPOLOČENSTIEV LOKALITY MEŠTEROVA LÚKA

KATARÍNA HEGEDUŠOVÁ¹, IVETA ŠKODOVÁ¹

Ecology and ecosozology characteristics of vegetation communities of the locality Mešterova lúka

Abstract: The Mešterova lúka is situated in the cadastre 991996 Riadok, northeast from the town Malacky. The plant communities were studied there during the vegetation season 2005. The study area include 11 biotops: Ls6.1 Acidophilous pine and oak-pine forests, Ls3.6 Wet and acidophilous birch-oak forests, Ls7.4 Alder swamp woods, Vo2 Natural eutrophic lakes with *Magnopotamion* or *Hydrocharition* - type vegetation, Vo3 Natural dystrophic lakes and ponds, Hard oligo-mezotrophic waters with bentic vegetation od *Chara* formations, Vo8 Medium tall waterside communities, Lk9 Eutrophic humid grasslands, Lk10 Large *Carex* beds, Ra3 Transition mires and quaking bogs, Ra7 Eutrophic humid grasslands, X1 Herbaceous clearings, X2 Shrubby clearings, X9 Small anthropogenic woodlands.

Key words: Mešterova lúka, biotops, endangered and rare vascular plants

ÚVOD

Medzidunové rašelinisko Mešterova lúka sa radí medzi „územia európskeho významu“ (SKU-EV) v súvislej európskej sústave Chránených území Natura 2000 (Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1). Rozloha lokality je 125,55 ha, nachádza sa v katastrálnom území Červený Kríž a správcom územia je CHKO Záhorie.

Slatinnými jelšinami hodnoteného územia sa podrobnejšie zaoberal Krippel (1967), Valenta (1939).

Lokalita bola v minulosti do značnej miery zničená a poznačená požiarom (inf. M. Valachovič).

MATERIÁL A METÓDY

Fytocenologický výskum lokality prebiehal vo vegetačnej sezóne 2005. Nomenklatúru taxónov uvádzame podľa práce MARHOLD (1998), nomenklatúra identifikovaných fytocenologických jednotiek je v súlade s prácou MUCINA & MAGLOCKÝ (1985). Kategórie ohrozenosti sú podľa práce FERÁKOVEJ et al. (2001), údaje o legislatívnej ochrane uvádzame podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.. Názvy biotopov uvádzame podľa práce STANOVÁ & VALACHOVIČ (2002). Na determináciu taxónov boli použité určovacie kľúče DOSTÁL & ČERVENKA (1991, 1992), KUBÁT (2003). Fytocenologické zápisy sú v súlade s metodikou zürišsko-montpelierskej školy (BRAUN-BLANQUET 1964) s použitím rozšírenej Braun-Blanquetovej stupnice a sú uložené v Centrálnnej databáze fytocenologických zápisov (CDF). Za lokalizáciou je v zátvorke uvedené číslo štvorca (podštvorca) – základné pole stredoeurópskeho sieťového mapovania. Na vyjadrenie abundancie druhov v jednotlivých biotopoch bola použitá Tansleyho trojčlenná stupnica (TANSLEY & CHIP 1926). Zistené floristické údaje boli uložené do databázy ISTB.

¹ Katarína Hegedúšová, Iveta Škodová, Botanický ústav SAV Bratislava, Dúbravská 14, 845 23 Bratislava, e-mail: iveta.skodova@savba.sk, katarina.hegedusova@savba.sk.

PRÍRODNÉ POMERY

Lokalita Mešterova lúka sa nachádza v blízkosti horárne Červený kríž, SV od Malaciek. Jedná sa o medzidunové rašelinisko – jazierko, postrádajúce akékoľvek spojenie s tečúcimi vodami a odkázané jedine na zrážkovú a spodnú vodu (KRIPPEL 1967). Podkladom je rôzne hlboký piesok na íle. Vrstva rašeliny je nepatrná, často úplne chýba a rastliny rastú priamo na piesku medzi riedkym porastom rašelinníka (VALENTA 1939).

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí územie do oblasti Záhorská nížina, podoblasti Borská nížina, celok Bor (MAZÚR & LUKNIŠ 1980). Z fytogeografického hľadiska patrí Mešterova lúka do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Záhorská nížina (FUTÁK 1984).

Územie je budované tmavými bridlicami, pieskovecami, slieňovcami a slienitými vápenkami, ktoré sa striedajú s neogénnymi viatymi pieskami a pieskovými dunami (FUSÁN et al. 1980). Prevažujúcim pôdnym typom sú regozeme, kambizem modálna so sprievodnými modálnymi a kambizemnými podzolmi a lokálne v terénnych depresiách aj glejmi na nekarbonátových viatych pieskoch (HRAŠKO et al. 1980). Lokalita patrí do klimatickej oblasti s teplou, mierne suchou klímou a s miernou zimou (KONČEK 1980). Podľa vegetačno-rekonštrukčnej mapy Slovenska (MICHALKO et al. 1986) by sa v sledovanom území mali nachádzať borovicové kyslomilné lesy a trávnaté porasty viatych pieskov (*Dicrano-Pinion*, *Pino-Quercion* p. p., *Koelerio-Corynephoretea*), dubovo-hrabové lesy panónske (*Quercus robori-Carpinenion betuli*), osikové a brezové bezkolencové a brezové rašeliniskové lesíky (*Molinio-Betuletum*, *Betulion pubescentis*) a okrajovo dubovo nátržníkové lesy (*Potentillo albe-Quercion*).

VÝSLEDKY A DISKUSIA

Ls7.4 Slatinné jelšové lesy – asociácia *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*, *Carici acutiformis-Alnetum glutinosae*

Slatinné jelšové lesy sú v skúmanom území zastúpené len fragmentárne, a to v tesnej blízkosti horárne Červený kríž, maloplošný porast v centre a na JZ okraji lokality. Všetky tri porasty sú dobre zásobené podzemnou vodou, čo je dôsledok revitalizačných zásahov na lokalite. V jelšine pri bývalej horárni voda stagnuje na povrchu pôdy a v jarňoch mesiacoch, počas obdobia dažďov je zaplavená aj lesná cesta. V stromovej etáži dominuje *Alnus glutinosa*, sprievodnou drevinou je *Betula pubescens*. Pokryvnosť koliše od 50 do 80% v závislosti od prítomnosti stagnujúcej vody. Krovinová etáž je tvorená *Frangula alnus* a *Alnus glutinosa*. V podraсте sa výrazne uplatňuje *Molinia arundinacea* spolu s ostricami *Carex acutiformis*, *C. nigra*, *C. remota* a sitinami *Juncus conglomeratus* a *J. effusus*. Prítomné sú tiež paprade *Dryopteris carthusiana* a *Athyrium filix-femina*. V jelšine na JZ okraji územia je charakteristický výskyt rašelinníka *Sphagnum* sp.

Ls6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy – asociácia *Pino-Quercetum zahoricum*

Kyslomilné borovicové lesy spolu s vlhko- a kyslomilnými brezinami a jelšinami zaberajú takmer polovicu územia. Lemujú okrajové časti terénnej depresie. V stromovej etáži sa uplatňuje *Pinus sylvestris*, len zriedkavo pristupuje *Quercus petraea* agg., alebo dreviny prenikajúce z okolitých biotopov (*Alnus glutinosa*, *Betula pubescens*), čo je podmienené difúznou hranicou medzi spoločenstvami. Krovinová etáž chýba. Podrast je veľmi slabo vyvinutý, s pokryvnosťou do 45%. Hojne sú zastúpené machorasty s pokryvnosťou miestami až 30%, ako napríklad *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Polytrichum* sp., *Pseudoscleropodium purum*, *Hylocomium splendens*. Na presvetlených plochách je dominantný *Calamagrostis epigeios*, v zapojenom lesnom poraste ho strieda *Festuca dominii*, *Avenella flexuosa* a na kontakte s vlhkomilnými brezinami a jelšinami je to *Molinia arundinacea*. S nízkou pokryvnosťou sa vyskytujú druhy *Lembotropis nigricans*, *Jasi-*

one montana, *Campanula rotundifolia* agg., *Thymus serpyllum*, *Peucedanum oreoselinum*, *Calluna vulgaris*.

Lokalita: Borská nížina, Mešterova lúka, (7568a), 48°29'06.6" s. š., 17°04'07.8" v. d., 400 m², kyslomilná borina, E₃: 75%, E₂: do 0%, E₁: 35%, E₀: 25%, 19. 9. 2005, K. Hegedúsová, I. Škodová.

E₃: *Pinus sylvestris* 4

E₁: *Avenella flexuosa* 1, *Dryopteris carthusiana* 1, *Festuca dominii* 1, *Luzula pilosa* 1, *Molinia arundinacea* 1+, *Calamagrostis epigeios* +, *Calluna vulgaris* +, *Campanula rotundifolia* +, *Mycelis muralis* +, *Oxalis acetosella* +, *Rubus* sp.

E₀: *Pseudoscleropodium purum* 2a, *Dicranum* sp. 1, *Hylocomium splendens* 1, *Polytrichum* sp. 1, *Leucobryum glaucum* 1.

Ls3.6 Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy – asociácia *Molinia arundinaceae-Quercetum*

Vlhko- a kyslomilné breziny s jelšou lemujú spoločnosťami prirodzených dystrofných vôd. V S a J časti lokality plynulo prechádzajú do kyslomilných borovicových lesov. Porasty sú edaficky podmienené, v jarných mesiacoch so stagnujúcou vodou na povrchu pôdy. V stromovej etáži sa strieda *Betula pubescens*, *Alnus glutinosa*, na kontakte s kyslomilnou borinou pristupuje *Pinus sylvestris*. Krovinná etáž je najčastejšie tvorená *Frangula alnus* a *Alnus glutinosa*. V bylinnom poschodí výrazne dominuje *Molinia arundinacea* v sprievode vlhkomilných, acidofilných a niektorých slatiných druhov. Pomerne častý je výskyt u nás nepôvodného druhu *Erechtites hieracifolius*.

Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnocaricion alebo Hydrocharition – zväzy *Utricularion vulgaris*, *Lemnion minoris*, *Hydrocharition*

Tento typ vegetácie sa v skúmanom území vyskytuje pomerne zriedkavo ako malé plytké šlenky periodicky zaplavované vodou v rámci vlhko- a kyslomilných brezín a jelšín. Ich rozloha je okolo 2 až 4 m². Typický je výskyt *Lemna minor*, *Hottonia palustris*, *Ranunculus flammula*, *Juncus conglomeratus*, *J. effusus*, *Iris pseudacorus*, *Agrostis stolonifera*.

Vo3 Prirodzené dystrofné stojaté vody – zväz *Sphagno-Utricularion*

Vegetácia prirodzených dystrofných stojatých vôd zaberá centrálnu časť lokality. Vytvára otvorené spoločnosti budované ponorenými a plávajúcimi druhmi *Utricularia vulgaris*, *Hottonia palustris*, *Potamogeton nodosus*. Na periodicky zaplavovaných miestach s plytkou vodou a pri brehoch je charakteristický výskyt *Hydrocotyle vulgaris*, *Agrostis stolonifera*, *Juncus bulbosus*, *J. conglomeratus*, *Persicaria amphibia*, *Iris pseudacorus*, *Sphagnum* sp. a *Carex elata*.

Vo8 Spoločnosti bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolisajúcou vodnou hladinou – asociácia *Eleocharietum palustris*

Maloplošný porast v SZ časti mimo hranice vytýčeného územia SKUEV. Štruktúra porastu je mozaikovitá, výrazne ovplyvnená dominantným nízkobylinným druhom *Eleocharis palustris*. Z hľadiska hydrosérie porast plynule prechádza do spoločnosti plávajúcich a ponorených rastlín VO2 a trstinových porastov Lk11. V plytkých šlenkoch sa vyskytuje *Potamogeton nodosus*. Sprievodnými druhmi sú sitiny *Juncus effusus*, *J. conglomeratus*, *J. bulbosus*, *J. articulatus*, ďalej *Carex elata*, *Calamagrostis canescens*, na okraji porastu *Molinia arundinacea*, *Iris pseudacorus* a *Phragmites australis*.

Lk9 Zaplavované travné spoločnosti – zväz *Potentillion anserinae*

Výskyt tohto biotopu sa viaže na periodicky zaplavované okrajové časti vodnej plochy. Štruk-

túra a zloženie porastov je ovplyvnená dominanciou plazivého hemikryptofytu *Agrostis stolonifera*, tvoriaceho kobercovitý trávnik. Porasty sú nízke až stredne vysoké, prevažne dvojvrstvové, druhovo chudobné. V prízemnej vrstve sa okrem dominanty vyskytuje *Hydrocotyle vulgaris*. V druhej vrstve je charakteristický výskyt druhov prenikajúcich z okolitých spoločenstiev *Molinia arundinacea*, *Juncus conglomeratus*, *J. effusus*, *Peucedanum palustre*, *Calamagrostis canescens*, *Carex elongata*, *C. acutiformis*, *Scutellaria galericulata* a *Cirsium palustre*.

Lokalita: Borská nížina, Mešterova lúka, (7568a), 48°28'43.2" s. š., 17°03'30.8" v. d., 25 m², porast vysokých ostríc, E₁: 90%, 23. 9. 2005, K. Hegedúšová, I. Škodová.

E₁: *Agrostis stolonifera* 4, *Bidens frondosa* 2a, *Calamagrostis canescens* 2a, *Carex elongata* 1, *Hydrocotyle vulgaris* 1, *Iris pseudacorus* 1, *Lycopus europaeus* 1, *Lythrum salicaria* 1, *Scutellaria galericulata* 1, *Cirsium palustre* +, *Deschampsia caespitosa* +, *Erechtites hieracifolius* +, *Holcus lanatus* +, *Stachys palustris* +.

Lk10a Vegetácia vysokých ostríc – zväz *Magnocaricion elatae*

Porast vysokých ostríc tvoriacich mohutné trsy sa vyskytuje v JV časti skúmaného územia. Spoločenstvo je dobre zásobené stagnujúcou vodou. V druhej skladbe dominuje *Carex elata*. Priamo na jej trsoch, alebo medzi nimi sa uplatňujú viaceré močiarne druhy spolu s hydrofytmami, hydrofytmami a druhmi slatinných jelšín.

Lokalita: Borská nížina, Mešterova lúka, (7568a), 48°28'43.2" s. š., 17°03'30.8" v. d., 25 m², porast vysokých ostríc, E₁: 90%, 23. 9. 2005, K. Hegedúšová, I. Škodová.

E₁: *Carex elata* 4, *Hydrocotyle vulgaris* 2a, *Agrostis stolonifera* 1, *Bidens frondosa* 1, *Carex vesicaria* 1, *C. acuta* 1, *Galium palustre* 1, *Iris pseudacorus* 1, *Juncus conglomeratus* 1, *J. effusus* 1, *Lycopus europaeus* +, *Lysimachia vulgaris* +, *Persicaria amphibia*, *Peucedanum palustre* +, *Cirsium palustre* r.

Ra3d Prechodné rašeliniská a trasoviská – *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*

Spoločenstvá dystrofných stojatých vôd a slatinných jelšín v JV časti lokality postupne prechádzajú do spoločenstva prechodného rašeliniska. Tvorené je prevažne hnedými machorastami, dominujú menšie či väčšie vankúše rašelinníka *Sphagnum* sp., *S. filiformis* a *S. squarrosum* so sprievodnými nízkobylinnými druhmi *Hydrocotyle vulgaris*, *Agrostis stolonifera*, *Galium palustre*. Okrajovo, na miestach so stagnujúcou vodou, pristupuje *Iris pseudacorus*, *Juncus conglomeratus*, *Peucedanum palustre*, *Calamagrostis canescens* a *Molinia arundinacea*. Jedná sa o najcennejší biotop skúmanej lokality, kde vplyvom revitalizácie územia v posledných rokoch nastúpila pomalá obnova.

Ra7 Sukcesne zmenené slatiny

Sukcesné štádium prechodného rašeliniska sa vyskytuje v S časti skúmaného územia. Porasty sú dobre zásobené podzemnou vodou, ktorá v malých šlenkoch s vegetáciou oligotrofných stojatých vôd celoročne stagnuje. V nízkobylinnom poraste výrazne dominuje *Sphagnum* sp. spolu so sitinami *Juncus conglomeratus*, *J. effusus*, *J. bulbosus*. Z tráv sú hojnejšie *Agrostis stolonifera*, *Calamagrostis canescens*, *Deschampsia caespitosa* a ostrice *Carex elata*, *C. elongata*, *C. nigra*, *C. acutiformis*, *C. gracilis*. Vo vodných okách sa uplatňuje *Hottonia palustris*, *Potamogeton nodosus*, *Ranunculus flammula*, *Hydrocotyle vulgaris*. Približne v strede polygónu sa vyskytuje nálet *Betula pubescens* a *Pinus sylvestris*.

Lokalita: Borská nížina, Mešterova lúka, (7568a), 48°28'50.1" s. š., 17°03'44.4" v. d., 25 m², nízkobylinný porast sitín, E₁: 95%, 23. 9. 2005, K. Hegedúšová, I. Škodová.

E₁: *Juncus conglomeratus* 3, *J. effusus* 3, *Agrostis stolonifera* 2a, *Carex acuta* 1, *C. vesicaria* 1, *Bidens frondosa* 1, *Galium palustre* 1, *Iris pseudacorus* 1, *Cirsium palustre* +, *Hydrocotyle vulgaris* +,

Lycopus europaeus +, *Lysimachia vulgaris* +, *Lythrum salicaria* +, *Peucedanum palustre* +, *Persicaria amphibia* +.

X1 Rúbaniská s prevahou bylín a tráv

Rúbaniská s prevahou bylín sa na lokalite vyskytujú roztrúsene na viacerých miestach. Štruktúra porastu je mozaikovitá s rôznorodou druhovou skladbou, ktorá je odrazom okolitých spoločenstiev. V náhradných spoločenstvách po výrube *Alnus glutinosa* s dostatkom podzemnej vody výrazne dominuje *Molinia arundinacea*, prípadne sitiny *Juncus conglomeratus*, *J. effusus* so sprievodnými vlhkomilnými druhmi *Peucedanum palustre*, *Carex elongata*, *Lysimachia vulgaris*, *Cirsium palustre*, *Lythrum salicaria*, *Calamagrostis canescens*. Uplatňujú sa tiež druhy nepôvodné *Erechtites hieracifolius*, *Solidago canadensis*, *Conyza canadensis*. Spoločenstvá s výsadbou *Pinus sylvestris* (približne 5-ročné sadenice) sa vyskytujú v okrajovej časti lokality na pieskoch mimo terénnej depresie. Sú druhovo chudobné. Okrem prenikajúcich vlhkomilných druhov sa uplatňujú niektoré psamofyty *Corynephorus canescens*, *Festuca dominii*, *Calluna vulgaris* a invázne druhy *Phytolacca americana*, *Solidago canadensis*, *Conyza canadensis*, *Calamagrostis epigeios*.

X2 Rúbaniská s prevahou drevín

Nahrádzajú pôvodné porasty kyslomilných borín vlhko- a kyslomilných brezin a slatinných jelšín. Druhové zloženie je silne ovplyvnené dominantnou drevinou *Pinus sylvestris*. Hustý zápoj mladého porastu (výška borovice do 1 m) znemožňuje tvorbu druhovo bohatšej bylinnej etáže. Výraznejšie sa uplatňujú druhy *Calamagrostis epigeios*, *Solidago canadensis*, *Erechtites hieracifolius*, *Hypericum perforatum*, *Viola canina*, *Phytolacca americana*, *Rumex acetosella*.

VÝSKYT VZÁCNÝCH A OHROZENÝCH DRUHOV

Na lokalite bolo počas vegetačnej sezóny 2005 zistených 154 druhov cievnatých rastlín a machorastov, z toho 11 druhov patrí medzi vzácne a ohrozené (tab. č. 1). Nebol potvrdený výskyt druhu *Carex bohemica* (VU, §), ktorý našli pracovníci CHKO Záhorie.

Zoznam taxónov vyskytujúcich sa na lokalite

Tab. 1. Ohrozené a chránené druhy semenných rastlín

taxón	ohrozenosť	ochrana
<i>Carex bohemica</i>	VU	§
<i>Convalaria majalis</i>	EN	
<i>Daphne cneorum</i>	EN	§
<i>Festuca dominii</i>	VU	§
<i>Hottonia palustris</i>	VU	§
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	CR	§
<i>Jasione montana</i>	LR:nt	
<i>Juncus bulbosus</i>	EN	§
<i>Peucedanum palustre</i>	LR:nt	
<i>Potamogeton nodosus</i>	LR:nt	
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	VU	§
<i>Utricularia vulgaris</i>	VU	§

Cievnaté taxóny: *Acetosa pratensis*, *Acetosella vulgaris*, *Agrostis capillaris*, *A. stolonifera*, *Achillea millefolium*, *Ajuga reptans*, *Alnus glutinosa*, *Anthoxanthum odoratum*, *Artemisia vulgaris*, *Aster novi-belgii*, *Athyrium filix-femina*, *Avenella flexuosa*, *Betula pubescens*, *Bidens frondosa*, *Brachypodium sylvaticum*, *Calamagrostis arundinacea*, *C. canescens*, *C. epigeios*, *Calluna vulgaris*, *Campanula rotundifolia*, *Carex acuta*, *C. acutiformis*, *C. elata*, *C. elongata*, *C. hirta*, *C. nigra*, *C. pseudocyperus*, *C. remota*, *C. riparia*, *Carex* sp., *C. vesicaria*, *Carpinus betulus*, *Cerastium arvense*, *Cirsium palustre*, *C. rivulare*, *Cladonia* sp., *Convallaria majalis*, *Conyza canadensis*, *Corynephorus canescens*, *Dactylis polygama*, *Danthonia decumbens*,

Daphne cneorum, Deschampsia cespitosa, Dianthus deltoides, Dryopteris carthusiana, Echinochloa crus-galli, Eleocharis palustris, Epilobium parviflorum, Equisetum arvense, E. sylvaticum, Erechtites hieracifolius, Festuca dominii, Fragaria vesca, Frangula alnus, Galeopsis sp., Galium aparine, G. palustre, G. uliginosum, Geranium pyrenaicum, Glyceria sp., Gnaphalium sp., Hieracium murorum, Holcus lanatus, Hottonia palustris, Hydrocotyle vulgaris, Hypericum perforatum, Iris pseudacorus, Jasione montana, Juncus articulatus, J. buffonius agg., J. bulbosus, J. conglomeratus, J. effusus, J. inflexus, Lembotropis nigricans, Lemna minor, Leucobryum glaucum, Luzula pilosa, Lycopus europaeus, Lysimachia vulgaris, Lythrum salicaria, Melampyrum pratense, Moehringia trinervia, Molinia arundinacea, Mycelis muralis, Nardus stricta, Oxalis acetosella, Persicaria amphibia, Peucedanum oreoselinum, P. palustre, Phalaroides arundinacea var. arundinacea, Phragmites australis, Phytolacca americana, Pilosella officinarum, Pinus sylvestris, Plantago major, Poa nemoralis, Polygonatum odoratum, Populus tremula, Potamogeton nodosus, Potentilla arenaria, Potentilla erecta, Quercus petraea agg., Q. robur, Ranunculus flammula, Robinia pseudoacacia, Rosa canina, Rubus idaeus, Rubus sp., Salix cinerea, Salix sp., Sambucus nigra, Scirpus sylvaticus, Scleranthus annuus, Scrophularia nodosa, Scutellaria galericulata, Senecio viscosus, Silene vulgaris, Solanum dulcamara, Solidago canadensis, Solidago virgaurea, Sorbus aucuparia, Stachys palustris, Stachys sylvatica, Stellaria graminea, S. media, Teucrium chamaedrys, Thymus serpyllum, Tilia cordata, Tithymalus cyparissias, Typha latifolia, Urtica dioica, Utricularia vulgaris, Veronica beccabunga, V. officinalis, Viola canina, V. mirabilis, V. reichenbachiana

Machorasty: *Dicranum scoparium, Hylocomium splendens, Mnium sp., Pleurozium schreberi, Polytrichum sp., Pseudoscleropodium purum, Sphagnum fimbriatum* (ŠOLTÉS 1997), *S. squarrosum, Sphagnum sp.*

ZÁVER

V minulosti bol vplyv človeka do porastov skúmanej lokality pomerne intenzívny, čo sa prejavilo negatívnou zmenou v zložení vegetácie a postupnou degradáciou biotopov citlivých na zásah do hydrologického režimu. Nezanedbateľný bol aj vplyv požiaru, ktorý poznačil najmä centrálnu časť lokality a príslahlé lesné ekosystémy. V súčasnosti na lokalite realizuje mimovládna organizácia BROZ (Bratislavské ochranárske združenie) revitalizáciu v spolupráci so Správou CHKO Záhorie a so Slovenským vodohospodárskym podnikom v rámci projektu „Obnova mokradí Záhorskej nížiny“ (Restoration of the wetlands of Záhorie lowland, LIFE 05 NAT/SK/000112). Na podklade podrobného fytoecologického a ekologického zhodnotenia biotopov bude vypracovaný návrh menožmentu a programu starostlivosti podľa metodiky Polák & Saxa (2005). Výsledkom výskumu lokality je podrobná mapa biotopov v mierke 1:10 000.

Podakovanie

Výskum lokality bol finančne podporený Grantovou agentúrou pre vedu a výskum (VEGA), projekty 2/5084/25, agentúrou APVT projekt č. 51-015804. Za finančnú podporu výskumu ďakujeme projektu LIFE 05 NAT/SK/000112.

LITERATÚRA

- BRAUN-BLANQUET, J., 1964: Pflanzensoziologie. Grundzüge der Vegetationskunde. (ed.) 3. Springer, Wien, New York, 865 p.
- DOSTÁL, J. & ČERVENKA, M., 1991, 1992: Veľký kľúč na určovanie vyšších rastlín I., II. – SPN, Bratislava.
- FERÁKOVÁ, V., MAGLOCKÝ, Š. & MARHOLD, K., 2001: Červený zoznam papraďorastov a semenných rastlín Slovenska. In: BALÁŽ, D., MARHOLD, K. & URBAN, P. (eds.): Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska. Ochr. Prír., Banská Bystrica, 20 (Suppl.): 44-77.
- FUSÁN, O., KODYM, O., MATĚJKA, A. & URBÁNEK, L., 1980: Geológia. In: MAZÚR, E. [ed.]: Atlas SSR. Veda, Bratislava.

- FUTÁK, J., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska. In: BERTOVÁ, L. (ed.): Flóra Slovenska IV/I. Veda, Bratislava. p. 418-420.
- HRAŠKO, J., LINKEŠ, V. & ŠURINA, B., 1980: Pôdne typy. In: MAZÚR, E. (ed.): Atlas SSR. Veda, Bratislava.
- KONČEK, M., 1980: Klimatické oblasti. In: MAZÚR, E. (ed.): Atlas SSR. Veda, Bratislava.
- KRIPPEL, E., 1967: Slatinná jelšina (*Alnetum glutinosae*) na Záhorskej nížine. Geograf. Čas., 19: 93-105.
- KUBÁT, K., HROUDA, L., CHRTEK, J. JUN., KAPLAN, Z., KIRSCHNER, J. & ŠTĚPÁNEK, J. (eds.) 2002: Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha. 928 p.
- MARHOLD, K., 1998: Cievnaté rastliny. In: MARHOLD, K. & HINDÁK, F. (eds.): Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda, Bratislava.
- MAZÚR, E. & LUKNIŠ, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: MAZÚR, E. (ed.): Atlas SSR. Veda, Bratislava.
- MICHALKO, J., BERTA, J. & MAGIC, D., 1986: Geobotanická mapa ČSSR. SSR, mapová časť. Veda, Bratislava.
- MUCINA, L. & MAGLOCKÝ, Š. (1985): A list of vegetation units of Slovakia. Documents phytosociologiques, Camerino, 9: 175-220.
- POLÁK, P. & SAXA, A. (eds.) 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica. 736 p.
- STANOVÁ, V. & VALACHOVIČ, M. (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE - Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225p.
- ŠOLTÉS, R., 1997: *Sphagnum fimbriatum* Wilson (Muscopsida), vzácny rašelinník vo vyťaženom rašelinisku pri Poprade. DAPHNE - časopis pre aplikovaný environmentálny výskum DAPHNE - centrum pre aplikovanú ekológiu, 2: 14-15.
- TANSLEY, A. G. & CHIP, T. F., 1926: Aims and Methody in the Study of Vegetation. Whitefriars, London.
- VALENTA, 1939: Rašeliny na Záhorské nížine. Depon. in CHKO Záhorie, Malacky. (msc.).
- Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z.: Zbierka zákonov 24/2003, čiastka 13, p. 162-176.
- Výnos MŽP SR č. 3/2004 5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva Národný zoznam území európskeho významu. - Vestník MŽP SR, ročník XII, 2004, čiastka 3.